

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2006/151

BETREFT: Secundair onderwijs: Kost sponsorkaart stratenloop.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 02.10.2006

1.2 Verzoeker

Ouders van leerlingen.

1.3 Betrokken school

Directeur van een school.
Schoolbestuur.

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 2 oktober 2006.

Bij brief van 10 oktober 2006 werd de verzoeker en de betrokken school geïnformeerd over de zittingsdag.

Betrokken school stuurt bij brief van 16 oktober 2006 een antwoord.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Jaarlijks richt betrokken school een stratenloop in waaraan een sponsorkaart is gekoppeld.

Verzoeker stelt zich vragen bij de praktijken die de school hanteert omtrent deze sponsorkaart. In het "reglement - Stratenloop - Sponsering" staat:

- Elke sponsorkaart bevat minimum € 2.50 aan sponsorbedrag.
- Voor een niet-binnengeleverde sponsorkaart wordt op de schoolrekening van november € 2.50 administratiekosten aangerekend.

Ongeacht of een leerling deze niet-verplichte activiteit (gebeurt na schooltijd) meedoet of niet, rekent de school toch een minimumkost aan van € 2.50. Kan dit?

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

Doel van de stratenloop is fondsen te verzamelen waarmee de school haar afbetalingen en andere grote kosten kan bestrijden.

De leerlingen zoeken sponsors om hun inspanningen te verzilveren ten bate van de school. Om er voor te zorgen dat er door enkele initiatiefrijke leerlingen niet ten eigen bate naar sponsors wordt gezocht vraagt de school dat alle leerlingen hun sponsorkaarten terug inleveren. Het maakt niet uit of ze een sponsor hebben kunnen strikken of niet. Als ze geen sponsor hebben gevonden en hun kaart inleveren dan wordt hen niets aangerekend. De school verwacht gewoon alle sponsorkaarten terug, liefst rijkelijk ingevuld. Het is dus niet zo dat alle leerlingen sowieso 2,5 euro op hun schoolrekening krijgen. Dat geldt alleen voor diegenen die hun kaart “verloren” hebben.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur

6 november 2006, 13u.45

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27.09.2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Hilde Timmermans, Raf Verstegen, Etienne Becuwe.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Directeur.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

Kosteloosheid:

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Staten maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art.V.13. In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

Sponsoring:

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Een schoolbestuur dat sponsoring of mededelingen die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen, toelaat, waakt erover dat:

1° door het schoolbestuur verstrekte leermiddelen vrij blijven van bedoelde mededelingen;
2° activiteiten vrij blijven van bedoelde mededelingen, behoudens indien deze mededelingen louter attenderen op het feit dat de activiteit of een gedeelte van de activiteit ingericht werd door middel van een gift, een schenking of een prestatie om niet of verricht onder reële prijs door een bij name genoemde natuurlijke persoon, rechtspersoon of feitelijke vereniging;

3° sponsoring en bedoelde mededelingen kennelijk niet onverenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school;

4° sponsoring en bedoelde mededelingen de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat, wel kosteloze toegang. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie herneemt haar standpunt dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

De Commissie zorgvuldig bestuur neemt kennis van het reglement van de stratenloop en de sponsoring. De school spreekt af met de leerlingen om geld bijeen te brengen in het belang van de school en het onderwijs. Blijkbaar zijn er hieromtrent geen verplichtingen, de leerlingen kunnen een blanco sponsorkaart terug inleveren, zonder kosten. Enkel voor de leerlingen die de kaart niet terug afgeven wordt een kost van 2,5 euro aangerekend. De directie stelt op de zitting dat deze maatregel zelden of nooit wordt toegepast.

De Commissie zorgvuldig bestuur ziet geen tegenstrijdigheid met de wettelijke bepalingen betreffende de kosteloze toegang tot het secundair onderwijs. Het gaat om een vrijwillige activiteit buiten de onderwijsactiviteiten. De leerlingen die een sponsorkaart terug afgeven, ingevuld of blanco, dienen geen kosten te betalen. Het is redelijk dat van een leerling die zijn sponsorkaart niet inlevert een bedrag gevraagd wordt. De school moet er immers over waken dat alle sponsorkaarten terug ingeleverd worden. Zoniet kunnen leerlingen op een oneerlijke wijze in het bezit komen van de gesponsorde bedragen. Het lijkt ook wenselijk dat het reglement van de stratenloop aangepast wordt om het vrijwillig karakter (blanco sponsorkaart) te benadrukken.

Brussel, 6 november 2006

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter